

ІВАН- ПОБИВАН

УКРАЇНСЬКА
НАРОДНА КАЗКА

МАЛЮВАВ П. ДЕНАНК

1

2

Унадивсь колись-то один страшний змія у якусь слободу
людей їсти та й виїв чисто всіх.

Зостався один тільки дід.
— Ну, — каже змія, — завтра тобою поснідаю.

А через ту слободу ішов бідний хлопець та й попросився до того діда ночувати.

—А хіба тобі жити надокучило?—питає дід і розказав йому, що тут змія усіх людей переїв.

—Е,—каже хлопець,—не з'їсть.

Уранці прилітає той змії:
— О, це добре, — каже, — був один, а тепер двоє.
— Гляди, щоб не завадило! — на те хлопець.

—Як,—каже змія,—хіба ти дужчий за мене?
Та взяв камінь, як здавив, так з каменя борошно й посипалось.

—Е, це дурниця,—каже хлопець. Та тут-таки взяв з мисника ворочок сиру, як натисне, так із нього сироватка й потекла.

— Ну, ходім, — каже змії, — за товариша будеш.
— Хіба за старшого, — мовив хлопець.

— А звуть тебе як? — питає змія.
— Іван-Побиван, — каже хлопець.
„Ого, — думає змія і вже боїться його, — щоб мене ще не побив“.

Стало на обід, змій І каже:
— Піді ж ти, хлопче, та принеси сюди вола, будемо обідать варити.

Ждав, ждав його змія, та не діждався, побіг сам. Бачить, ходить хлопець по змівій череді та зв'язує волів хвостами до купи.

— Буду я тобі по одному волів носити, я всіх зразу хочу забрати, — каже хлопець.

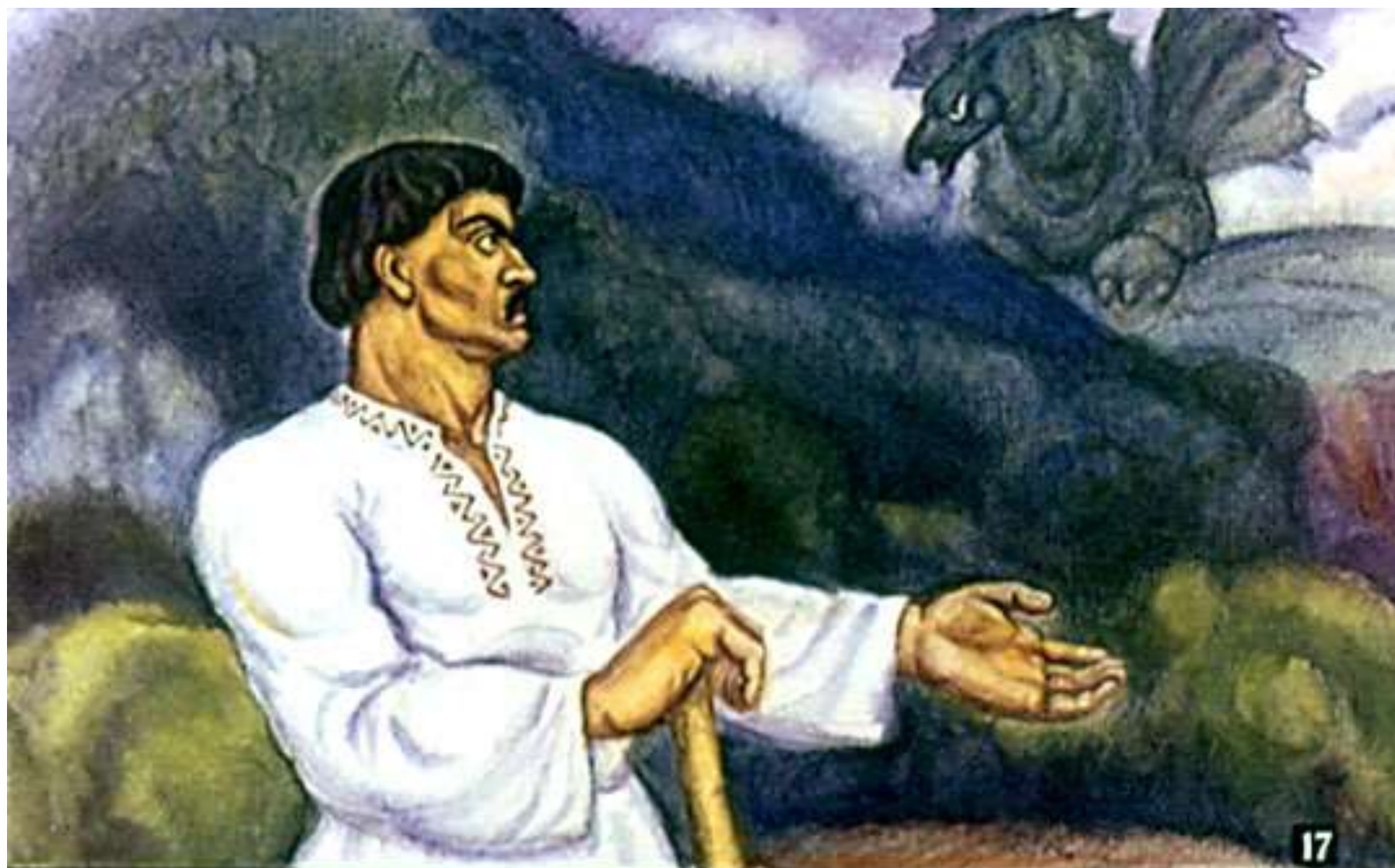
Узяв змій вола сам та й поволік.

Дає змія хлопцеві волову шкуру.
— Іди, — каже, — води повну шкуру принеси.

Насилу дотяг той волячу шкуру до колодязя, та як опустив туди, вже й не витягне. Ходить собі кругом криниці, підкопує її дерев'яною лопатою.

Прибігає змії, дивується.
— Е, буду я тобі шкурою воду носити! Зачеплю всю криницю
та я приволочу.

Поніс змія шкуру сам.

Посилає змія хлопця вирвати дуба на дрова.
—Е, буду я тобі рвати одного. Якби дубів двадцять заразом,
то б так.

20

От змія поварив, сів і їсть, а хлопець ніби сердиться і обідати не йде: хай, мовляв, змія не здогадується, що він не такий вже сильний, бо менше його з'їдає.

21

А як залишилося небагато, тоді хлопець і собі посьорбав та й каже:
— Мало.

— Коли мало, — каже змія, — то ходім до моєї матері, вона нам вареників наварить.

— А як йти, то йти, — погоджується хлопець, а сам думає: „Тепер вже я пропав“.

23

От почали вони їсти,—а вареників стоїть бочок двадцять,—
то змія все гл타є та глтає, уже й наїдається, а хлопець усе
за пазуху та в кишені ховає й ховає.

Як поїли, то змія і каже:
— Ходімо на камінь крутнитись.
— А як іти, то йти, — каже хлопець.

Змій як крутнувсь—аж вогонь пішов.

—Дурниця,—каже хлопець,—от так крутись.—Та як притисне до каменя ті вареники, що в його одежі, а з них юшка й бризнула.

Змія вже украй злякався Івана-Побивана. Але ще каже:
— Ану давай, хто сильніше засвище.
— Давай.

Змія як свиснув, то аж дерева пригнулись.

28

—Ану зажмур очі,—каже Іван до змія,—бо я як свистітиму, то тобі можуть очі посліпнути. А сам дивиться на залізяку, що лежить неподалік.

30

Змія і зажмурип, а Іван-Побиван як огріє змія тією залізякою
межи очі, той аж здригнувся.
— Правду кажеш, — мовить змія, — ледве справді очі не посліпли.

Та вже щоб не бути з Іваном укупі, то побудував йому хату на відшибі. Хлопець і живе собі там.

32

А змія давай з матір'ю радитись, як би їм звести його зі світу.
— Треба нам його спалити, — порішили.

33

Підслухав хлопець це та десь і сховався на цю ніч. А як спалили ту хату, прийшов він, став коло попелу й струшується, ніби тільки що виліз.

Приходить змія.
— Це ти, хлопче? Хіба ще живий?
— Живий, тільки цієї ночі мене ніби комар укусив.

„Ну,—думає змія,—од такого треба подалі“. Та як дременув
з тих країв, то тільки його й бачили.

А Іван-Побиван зайняв зміїв палац, одружився та А діда самотнього не забув із слободи взяти. І зажили вони разом у добрія згоді та злагоді.

Кінець

Редактор А.Таранець

Укркінохроніка, Київ-133, Щорса, 18
Держкіно УРСР
1987 р. Ціна 30 коп.